

Када би сви аутомобили у Србији били електрични, ваздух би и даље био загађен

Држава даје 120 милиона динара за електричне аутомобиле, а град Београд 7 милиона евра за електричне аутобусе.

Петар Пауновић, 26/02/2021

Од загађеног ваздуха у Србији годишње умре 6.000 људи, а животни век се скраћује за више од годину дана. Како би смањили загађење ваздуха, надлежни нуде субвенције за куповину електричних аутомобила. Међутим, нити су те субвенције довољне да помогну становнику Србије с просечним примањима, а што је још важније то неће допринети чистијем ваздуху.

Заправо, када би сви аутомобили у Србији били замењени електричним, загађење би чак могло бити веће. Према Извештају Агенције за заштиту животне средине, највећи загађивач ваздуха у 2017. години је био сектор производње и дистрибуције енергије. Да је ЕПС највећи појединачни загађивач у земљи, показује извештај Фискалног савета, али да је неко читао и примењивао препоруке из ранијих извештаја ове институције, данас бисмо здравије дисали.

Улагање у електричне аутобусе је неоправдано трошење новца

„Већ годину дана постоје те субвенције државе и то је једино што су они урадили за смањење загађења ваздуха, а не видимо да је то дало било какве ефекте. Београд сада улаже 7 милиона евра у набавку 10 електричних аутобуса, што је неоправдано трошење новца, који нам је очајнички потребан како би се смањило загађење”, објашњава за “Стартит Дневник” **Бојан Симишић** из ЕКО СТРАЖЕ, која је недавно организовала велики протест у Београду због загађења ваздуха.

Он у свом тексту детаљно објашњава зашто је оваква инвестиција погрешна. Према подацима Регулаторног института за обновљиву енергију и животну средину (РЕРИ), који је тужио ЕПС због угрожавања здравља грађана, ТЕ Никола Тесла и ТЕ Костолац имају капацитет 3.730MW и ослобађају 10 пута више загађујућих материја од ТЕ Белцхатов у Пољској, која има капацитет 5.000MW.

Загађују димњаци не ауспуси

Зато наш саговорник указује да су електрични аутобуси добри у земљама с чистом енергијом, али Србија не спада у такве земље. Треба имати на уму да саобраћај не загађује само издувним гасовима, већ и подизањем честица које су пале на асфалт. То значи, да на који год погон ишли аутомобили, они ће са саобраћајница подизати наталожене честице, које долазе из гомиле димњака широм земље.

„Колико саобраћај доприноси загађењу, непланирано је доказао карантин током пандемије, када саобраћаја готово није било. Већ првог дана увођења полицијског часа, имали смо љубичасти аларм у неколико београдских општина и градова у Србији. Зато новац треба другачије улагати, а не трошити га кроз погрешне јавне набавке и субвенције”, сматра Симишић.

Петицију „Решење за загађење” потписало 50.000

Крајем прошле године више од 50.000 грађана је потписало петицију „Решење за загађење”, којом је тражено да се средства намењена за куповину електричних аутомобила преусмере на помоћ при куповини енергетски ефикаснијих ложишта. Како је у петицији наведено загађење ваздуха ПМ честицама, које потиче из саобраћаја, чини свега 6 одсто.

„Министарство заштите животне средине је у 2020. години определило 120 милиона динара за субвенцију куповине нових возила са електричним или хибридним погоном. Тиме се новац грађана Србије усмерава у куповину приватних скувих аутомобила, уместо да се помогне социјално угроженим

домаћинствима који са застарелим ложиштима представљају знатно веће загађиваче”, објашњавају покретачи петиције.

У Кини за 6 година ваздух дупло чистији, а Ниш постао загађенији од Пекинга

Да је управо такво загађење, као и оно које долази из градских топлана једно од највећих проблема, уочио је Фискални савет у свом извештају пре три године. Тада су навели да је потребно 550 милиона евра како би се извршила реконструкција постројења и проширила топловодна мрежа до 2030. године. Колико би уопште Србији било потребно времена да поново има чист ваздух?

„Кина је 2012. почела да решава проблем загађења и 2018. су бројке биле преполовљене. Ниш је сада загађенији од Пекинга на годишњем нивоу. Уколико је ова држава заиста одлучна да реши тај проблем, онда мора да оснује стручан тим, који ће доносити адекватне одлуке. Треба да се направе такве мере да се њихова ефикасност види, на пример повећање квалитета ваздуха за 10 одсто, па да они који доносе неефикасне мере сносе одговорност”, каже Симишић.

У екологију се све мање улаже

Пракса показује да се у екологију све мање улаже, како смо указали у свом јучерашњем тексту, пошто су надлежни 500 милиона евра од еко такси потрошили у друге сврхе. Подсетимо, према оцени Фискалног савета потребно је 550 милиона евра да се санира проблем топлана, које су уједно и највећи загађивачи.

„Већ годинама се прича како овај проблем не може да се реши преко ноћи. То јесте тачно, али није оправдање да се не предузму адекватне мере колико данас, јер од отровног ваздуха умире хиљаде људи сваке године.”

Петар Пауновић

Објавио/ла чланак.

петак, 26. Фебруар, 2021.

[https://startit.rs/kada-bi-svi-automobili-u-srbiji-bili-elektr
icni-vazduh-bi-i-dalje-bio-zagaden/](https://startit.rs/kada-bi-svi-automobili-u-srbiji-bili-elektr
icni-vazduh-bi-i-dalje-bio-zagaden/)